

I. Назар Український народ від віків оспівував у піснях Пречисту Діву Марію як нашу помічницю. Ось слова відомої старовинної української пісні, яку ще, мабуть, пам'ятають старші люди?

Пресвята Богородиця була поміччю в часах міжусобиць, неспокою і нещастя. Молитвами Пресвятої Божої Матері у часи війн завжди перемагала справедливість. Війська імператора царгородського Гераклія, який у VII ст. розгромив перську армію, що напала на Єрусалим і викрала правдивий хрест, на якому помер Ісус Христос, ідучи до бою, співали пісні на честь Пресвятої Діви Марії. Хрестоносні походи збільшували не тільки набожність до страстей Христових, але і до страждання Богоматері. Найславніша поміч Матері Божої – це 7.10.1571р., коли австрійський полководець Дон Жуан знищив турків, які погрожували залити всю Європу. Папа Пій V просив відмовляти вервицю, щоб виблагати помочи Пресвятої Діви Марії. У час вирішальної битви він також молився до Богоматері у своїй приватній каплиці. Із вдячності за перемогу, Папа Римський установив свято Вервиці, а також новий титул для Пречистої Діви Марії – «поміч християн». Крім того, Марія помагала вберегти церкву від ересей, як про це співається в церковних відправах: «Ти одна знищила всі ересі в цілому світі...».

Погонецька чудотворна ікона Божої Матері потішала засмучених, підносила тих, котрі впадали духом, привертала здоров'я немічним, уздоровляла калік. На пожертвування тих, хто зазнав чудесної помочи, куплено срібні шати та срібні корони; крім того, було ще два медальйони і двадцять п'ять вот (дарунків вдячності), що прикрашали цю ікону. Сьогодні цього вже немає! Австрійська держава, за часів цісаря Йосифа II, обдерла чудотворну ікону Матері Божої з усіх дорогоцінностей: забрали срібні шати і срібні корони та й усі воти, що прикрашали цю ікону. Проте ікона Божої Матері була і надалі у великій пошані усього Покуття. І хоч жадоба ненаситного австрійського уряду забрала і золото, і срібло з чудотворної Погонницької ікони, та Мати Божа не перестає зсилати свої ласки тим, хто у Неї помочи просить і хто стоїть під Її знаменом, як правдивий, щирий Її шанувальник.

Перші письмові згадки про чудотворну ікону Матері Божої записані в монастирській хроніці. Датуються, згідно з відомостями літопису, першою половиною XVII ст. в знак вдячності за ласки і чудесне зцілення, отримані у стіп ікони Пречистої Діви Марії на пожертви шляхтянок Іванни Велигорської з Потоцьких та Софії Загвойської з Угринських. 1736 року в обителі було збудовано нову церкву – Успіння Пресвятої Богородиці. Ікона Матері Божої в с.Погоня і згодом прославилася численними чудами. На основі рішення Духовної комісії єпископ Атанасій Шептицький оголосив цю ікону «благодатною», тобто чудо-творною.

Свідченням чудотворної опіки Пресвятої Богородиці над жителями Галицького Покуття були численні дари-воти, які прикрашали цю ікону. На пожертви прочан у 70-х роках XVIII ст. було виготовлено срібні, позолочені шати та корони. Але церковна реформа австрійського цісаря Йосифа II спричинилась до того, що з ікони було знято коштовні шати і корони, а також усі воти, які прикрашали її.

9 червня 1908 року Папа Пій X своїм декретом наділив головний престіл монастирського храму Успіння Пресвятої Богородиці привілеєм чотирьох відпустів щороку.

Після ліквідації 1946 року комуністичною владою цієї василіянської чернечої обителі, значну частину майна монастирської церкви, яку зруйнували 1950 року, в тому числі і чудотворну ікону на прохання вірних було перенесено до парохіяльної церкви с. Пшенички біля Погоні.

1992 року чудотворну ікону було передано до новозбудованої каплиці на території василіянського монастиря в Погоні.

Після реставрації, 27 червня 2001 р. ікону благословив Святіший Отець Іван-Павло II Папа Римський під час апостольської подорожі Україною.

Погонська Мати Божа, зображена на чудотворній іконі, була прострілена комуністом, і знаки того пострілу залишилися на правій руці. Пречиста Діва Марія не перестає заступатися перед Господом за всіх, хто до неї прибігає. Сьогодні живими потоками стікається Божий люд до своєї Матері просити ласки й заступництва.

Назар І. Погонська чудотворна ікона Божої Матері // Слово № 4 (29), вересень-жовтень 2006, с. 25